

OKVIRNI SPORAZUM
O OBSEŽNEM PARTNERSTVU
IN SODELOVANJU
MED EVROPSKO SKUPNOSTJO IN
NJENIMI DRŽAVAMI ČLANICAMI NA ENI STRANI TER
REPUBLIKO INDONEZIJO
NA DRUGI STRANI

EVROPSKA SKUPNOST,

v nadaljnjem besedilu "Skupnost", ter

KRALJEVINA BELGIJA,

REPUBLIKA BOLGARIJA,

ČEŠKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA DANSKA,

ZVEZNA REPUBLIKA NEMČIJA,

REPUBLIKA ESTONIJA,

IRSKA,

HELENSKA REPUBLIKA,

KRALJEVINA ŠPANIJA,

FRANCOSKA REPUBLIKA,

ITALIJANSKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA CIPER,

REPUBLIKA LATVIJA,

REPUBLIKA LITVA,

VELIKO VOJVODSTVO LUKSEMBURG,

REPUBLIKA MADŽARSKA,

MALTE,

KRALJEVINA NIZOZEMSKA,

REPUBLIKA AVSTRIJA,

REPUBLIKA POLJSKA,

PORTUGALSKA REPUBLIKA,

ROMUNIJA,

REPUBLIKA SLOVENIJA,

SLOVAŠKA REPUBLIKA,

REPUBLIKA FINSKA,

KRALJEVINA ŠVEDSKA,

ZDRUŽENO KRALJESTVO VELIKE BRITANIJE IN SEVERNE IRSKE,

pogodbenice Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti in Pogodbe o Evropski uniji, v nadaljnjem besedilu "države članice"

na eni strani, ter

VLADA REPUBLIKE INDONEZIJE

na drugi strani,

v nadaljnjem besedilu "pogodbenici" –

OB UPOŠTEVANJU tradicionalnih prijateljskih vezi med Republiko Indonezijo in Skupnostjo ter tesnih zgodovinskih, političnih in gospodarskih vezi med njima,

KER pogodbenici namenjata poseben pomen celovitemu značaju medsebojnih odnosov,

OB PONOVNI POTRDITVI zavezanosti pogodbenic k spoštovanju načel, zapisanih v Ustanovni listini Združenih narodov,

OB PONOVI POTRDITVI zavezanosti pogodbenic k spoštovanju, spodbujanju in varovanju demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic, pravne države, miru in mednarodne pravičnosti, kot med drugim določajo Splošna deklaracija Združenih narodov o človekovih pravicah, Rimski statut in drugi mednarodni instrumenti o človekovih pravicah, če ti veljajo za obe pogodbenici,

OB PONOVI POTRDITVI spoštovanja suverenosti, ozemeljske celovitosti in nacionalne enotnosti Republike Indonezije,

OB PONOVI POTRDITVI zavezanosti načelom pravne države in dobrega javnega upravljanja ter njune želje po spodbujanju gospodarskega in socialnega napredka njunih narodov ob upoštevanju načela trajnostnega razvoja in zahtev varstva okolja,

OB PONOVI POTRDITVI, da najhujši zločini, ki zadevajo mednarodno skupnost, ne smejo ostati nekaznovani in da je treba tistim, ki so jih obtoženi, soditi ter jih, če so spoznani za krive, ustrezno kaznovati, njihov učinkovit pregon pa je treba zagotoviti z ukrepi, sprejetimi na nacionalni ravni, in z izboljševanjem sodelovanja na svetovni ravni,

OB POUJARJANJU njune polne zavezanosti boju proti vsem oblikam mednarodnega organiziranega kriminala in terorizma, ob spoštovanju mednarodnega prava, vključno s pravom človekovih pravic, humanitarnih načel o migracijskih in begunskih vprašanjih ter mednarodnem humanitarnem pravu, in oblikovanju učinkovitega mednarodnega sodelovanja ter instrumentov, namenjenih njihovem izkoreninjenju,

KER pogodbenici priznavata, da sprejetje ustreznih mednarodnih konvencij in drugih ustreznih resolucij VS ZN, vključno z Resolucijo VS ZN 1540, poudarja zavezanost celotne mednarodne skupnosti boju proti širjenju orožij za množično uničevanje,

OB PRIZNAVANJU potrebe po krepitvi obveznosti iz mednarodnega prava glede razoroževanja ter neširjenja, med drugim tudi zato, da se odpravi nevarnost, ki jo pomenijo orožja za množično uničevanje,

OB PRIZNAVANJU pomembne vloge Sporazuma o sodelovanju z dne 7. marca 1980 med Evropsko gospodarsko skupnostjo ter Indonezijo, Malezijo, Filipini, Singapurjem in Tajsko – državami članicami Združenja držav jugovzhodne Azije (ASEAN) ter poznejših pridružitvenih protokolov,

OB PRIZNAVANJU pomembne vloge krepitve obstoječih odnosov med pogodbenicama z namenom povečanja sodelovanja med njima ter njune skupne volje za krepitev, poglobitev in razširitev odnosov na področjih skupnega interesa, ki bodo temeljili na enakosti, nediskriminaciji, spoštovanju naravnega okolja in skupni koristi,

OB POTRĐITVI njunih želja po spodbujanju sodelovanja med Skupnostjo in Republiko Indonezijo, ki temelji na skupnih vrednotah in vzajemnih koristih, v skladu z dejavnostmi, zajetimi v regionalnem okviru,

V SKLADU z njunimi zakoni in drugimi predpisi –

STA SE DOGOVORILI:

NASLOV I

NARAVA IN PODROČJE UPORABE

ČLEN 1

Splošna načela

1. Spoštovanje demokratičnih načel in temeljnih človekovih pravic, kakor so navedene v Splošni deklaraciji o človekovih pravicah ter v drugih mednarodnih instrumentih o človekovih pravicah, ki veljajo za obe pogodbenici, je temelj notranje in zunanje politike pogodbenic in pomeni bistven element tega sporazuma.
2. Pogodbenici potrjujeta skupne vrednote, ki so navedene v Ustanovni listini Združenih narodov.
3. Pogodbenici potrjujeta svojo predanost spodbujanju trajnostnega razvoja, sodelovanju pri obravnavi izzivov podnebnih sprememb in uresničevanju razvojnih ciljev tisočletja.
4. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost Pariški deklaraciji iz leta 2005 o učinkovitosti pomoči in se strinjata, da bosta okrepili sodelovanje za nadaljnje izboljšanje razvoja.

5. Pogodbenici ponovno potrjujeta svojo zavezanost načelom dobrega javnega upravljanja, pravne države, vključno z neodvisnostjo sodstva, in boja proti korupciji.
6. Izvajanje tega sporazuma o partnerstvu in sodelovanju temelji na načelih enakosti in vzajemne koristi.

ČLEN 2

Cilji sodelovanja

Z namenom krepite dvostranskih odnosov se pogodbenici zavežeta, da bosta vzdrževali celovit dialog in spodbujali nadaljnje medsebojno sodelovanje na vseh področjih vzajemnega interesa. Njuna prizadevanja bodo zlasti usmerjena v:

- a) vzpostavitev dvostranskega sodelovanja ter sodelovanja na vseh pomembnih regionalnih in mednarodnih forumih in organizacijah;
- b) razvoj trgovine in naložb med pogodbenicama v vzajemno korist;
- c) vzpostavitev sodelovanja na vseh področjih vzajemnega interesa, povezanih s trgovino in naložbami, za pospešitev trgovinskih in naložbenih tokov ter preprečevanje in odpravo trgovinskih in naložbenih ovir, vključno s, kadar je ustrezno, sedanjimi in prihodnjimi regionalnimi pobudami ES-ASEAN;

- d) vzpostavitev sodelovanja na drugih področjih vzajemnega interesa, zlasti turizma, finančnih storitev; obdavčenja in carin; makroekonomske politike; industrijske politike in MSP; informacijske družbe, znanosti in tehnologije, energetike, prevoza in varnosti prometa; izobraževanja in kulture; človekovih pravic; okoljskih in naravnih virov, vključno s morskim okoljem; gozdarstvo; kmetijstva in razvoja podeželja; sodelovanja na področju pomorstva in ribištva; zdravju varnosti živil; zdravja živali; statistike; varstva osebnih podatkov; sodelovanja pri modernizaciji državne in javne uprave; in pravic intelektualne lastnine;
- e) vzpostavitev sodelovanja o migracijskih vprašanjih, vključno z zakonitimi in nezakonitimi migracijami, tihotapljenjem in trgovanjem z ljudmi;
- f) vzpostavitev sodelovanja o človekovih pravicah in pravnih zadevah;
- g) vzpostavitev sodelovanja pri preprečevanju širjenja orožij za množično uničevanje;
- h) vzpostavitev sodelovanja v boju proti terorizmu in mednarodnemu kriminalu, kot so proizvodnja in tihotapljenje prepovedanih drog in njihovih predhodnih sestavin ter pranje denarja;
- i) krepitev obstoječega in spodbujanje morebitnega sodelovanja obeh pogodbenic v ustreznih podregionalnih in regionalnih programih sodelovanja;
- j) povečevanje opaznosti obeh pogodbenic v njunih regijah;
- k) spodbujanje medosebnega razumevanja s sodelovanjem različnih nevladnih subjektov, kot so skupine strokovnjakov, akademiki, civilna družba, ter prek medijev, in sicer z organizacijo seminarjev, konferenc, mladinskega sodelovanja in drugih dejavnosti.

ČLEN 3

Preprečevanje širjenja orožij za množično uničevanje

1. Pogodbenici menita, da širjenje orožij za množično uničevanje in sredstev za njihovo dostavo, tako med državnimi kakor nedržavnimi subjekti, pomeni eno od najresnejših groženj za mednarodno stabilnost in varnost.
2. Pogodbenici se zato strinjata, da bosta sodelovali in prispevali k preprečevanju širjenja orožij za množično uničevanje in sredstev za njihovo dostavo s popolno skladnostjo in nacionalnim izvajanjem svojih obstoječih obveznosti v okviru večstranskih pogodb/konvencij o razoroževanju in neširjenju orožij, ter drugih večstransko dogovorjenih sporazumov in mednarodnih obveznosti po določilih Ustanovne listine Združenih narodov. Pogodbenici soglašata, da ta določba pomeni bistveni element tega sporazuma.
3. Pogodbenici se nadalje strinjata, da bosta sodelovali in delovali za krepitev izvajanja mednarodnih instrumentov o razoroževanju in neširjenju orožij za množično uničevanje, ki veljajo za obe pogodbenici, med drugim z izmenjavo informacij, znanja in izkušenj.
4. Pogodbenici se strinjata tudi, da bosta sodelovali in prispevali k preprečevanju širjenja orožij za množično uničevanje in sredstev za njihovo dostavo z ukrepi za podpis, ratifikacijo ali, kot je ustrezno, za pristop k vsem drugim ustreznim mednarodnim instrumentom in ukrepi za njihovo celovito izvajanje.

5. Pogodbenici se poleg tega strinjata, da bosta sodelovali za vzpostavitev učinkovitega nacionalnega sistema za nadzor izvoza, s pomočjo katerega bosta nadzorovali izvoz in tranzit blaga, povezanega z orožji za množično uničevanje, vključno z nadzorom končne uporabe blaga za orožja za množično uničevanje in tehnologij z dvojno rabo, in del katerega so tudi učinkovite sankcije za kršitve nadzora izvoza.
6. Pogodbenici soglašata, da bodo vzpostavili redni politični dialog, ki bo spremljal in utrjeval te elemente. Tak dialog lahko poteka na regionalni ravni.

ČLEN 4

Pravno sodelovanje

1. Pogodbenici bosta sodelovali pri vprašanjih, ki se nanašajo na razvoj pravnih sistemov, zakonov in pravnih institucij, vključno z njihovo učinkovitostjo, zlasti z izmenjavo stališč in strokovnega znanja, pa tudi s krepitvijo zmogljivosti. V okviru svojih pooblastil in pristojnosti si bosta pogodbenici prizadevali, da razvijata vzajemno pravno pomoč v kazenskih zadevah in na področju izročitev.
2. Pogodbenici ponovno potrjujeta, da najhujši zločini, ki zadevajo mednarodno skupnost kot celoto, ne smejo ostati nekaznovani in da je treba tistim, ki so jih obtoženi, soditi ter jih, če so spoznani za krive, ustrezno kaznovati.
3. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri izvajanju Predsedniškega odloka o nacionalnem akcijskem načrtu o človekovih pravicah 2004–2009, vključno pri pripravah za ratifikacijo in izvajanje mednarodnih instrumentov o človekovih pravicah, kot sta Konvencija o preprečevanju in kaznovanju zločina genocida ter Rimski statut Mednarodnega kazenskega sodišča.
4. Pogodbenici se strinjata, da bi bil dialog med njima o tej zadevi koristen.

ČLEN 5

Sodelovanje pri boju proti terorizmu

1. Pogodbenici se ob ponovni potrditvi pomena boja proti terorizmu ter v skladu z veljavnimi mednarodnimi konvencijami, vključno z instrumenti o človekovih pravicah in mednarodnega humanitarnega prava, ter v skladu s svojo zakonodajo in drugimi predpisi in ob upoštevanju globalne protiteroristične strategije ZN, ki je vključena v Resolucijo Generalne skupščine ZN št. 60/288 z dne 8. septembra 2006, ter Skupne deklaracije EU-ASEAN o sodelovanju v boju proti terorizmu z dne 28. januarja 2003 strinjata, da bosta sodelovali pri preprečevanju in onemogočanju terorističnih dejanj.

2. Pogodbenici v okviru izvajanja Resolucije 1373 Varnostnega sveta ZN in drugih ustreznih resolucij ZN, mednarodnih konvencij in instrumentov, ki veljajo za obe pogodbenici, sodelujeta pri boju proti terorizmu, med drugim:
  - z izmenjavo informacij o terorističnih skupinah in njihovih podpornih mrežah v skladu z mednarodno in nacionalno zakonodajo,

  - izmenjavo pogledov o sredstvih in načinih boja proti terorizmu, vključno s tehničnimi področji in usposabljanjem ter z izmenjavo izkušenj pri preprečevanju terorizma,

- s sodelovanjem na področju kazenskega pregona, krepitvijo pravnih okvirov in obravnavo pogojev, ki povzročajo širjenje terorizma,
- s sodelovanjem pri pospeševanju nadzora in upravljanja meja, okrepljeno izgradnjo zmogljivosti z oblikovanjem mrežnih povezav, programi usposabljanja in izobraževanja, medsebojnimi obiski visokih uradnikov, akademikov, analitikov in operaterjev ter z organizacijo seminarjev in konferenc.

NASLOV II

SODELOVANJE V REGIONALNIH IN MEDNARODNIH ORGANIZACIJAH

ČLEN 6

Pogodbenici se zavezujeta, da si bosta izmenjevali mnenja in sodelovali v okviru regionalnih in mednarodnih forumov in organizacij, kot so Združeni narodi, dialog ASEAN-EU, regionalni forum ASEAN (ARF), evropsko–azijski vrhi (ASEM), Konferenca Združenih narodov o trgovini in razvoju (UNCTAD) in Svetovna trgovinska organizacija (STO).

NASLOV III

DVOSTRANSKO IN REGIONALNO SODELOVANJE

ČLEN 7

1. Obe strani se strinjata, da bosta na vsakem področju dialoga in sodelovanja v okviru tega sporazuma in ob ustreznem poudarku na zadevah dvostranskega sodelovanja povezane dejavnosti izvajali na dvostranski ali regionalni ravni ali s kombinacijo obeh okvirov. Pri izbiri ustreznega okvira si bosta pogodbenici prizadevali, da kar najboljše izkoristita učinek in okrepiata sodelovanje vseh zainteresiranih strank, hkrati pa bosta zagotavljali najboljšo možno uporabo razpoložljivih sredstev ob upoštevanju politične in institucionalne izvedljivosti ter, kadar je primerno, ob zagotavljanju skladnosti z drugimi dejavnostmi, ki vključujejo Skupnost in partnerje ASEAN.
2. Skupnost in Indonezija se lahko, kot je ustrezno, odločita, da v skladu s svojimi finančnimi postopki in viri razširita finančno podporo na dejavnosti sodelovanja na področjih, ki jih obravnava sporazum ali ki so povezana z njim. To sodelovanje lahko zlasti vključuje organizacijo programov usposabljanja, delavnic in seminarjev, izmenjavo strokovnjakov, študije in druge dejavnosti, o katerih se sporazumeta pogodbenici.

NASLOV IV

SODELOVANJE NA PODROČJU TRGOVINE IN NALOŽB

ČLEN 8

Splošna načela

1. Pogodbenici z dialogom o dvostranskih in večstranskih trgovinskih ter s trgovino povezanih vprašanjih krepijo dvostranske trgovinske odnose in spodbujata večstranski trgovinski sistem.
2. Pogodbenici se zavezujeta, da bosta spodbujali razvoj in razvejanost medsebojne trgovinske menjave na najvišji možni ravni in v vzajemno korist. Zavezujeta se, da bosta z delovanjem v smeri odprave ovir v trgovini izboljšali pogoje za dostop na trg, zlasti s pravočasno odpravo netarifnih ovir in s sprejetjem ukrepov za izboljšanje preglednosti, ob upoštevanju dela, ki ga na tem področju opravljajo mednarodne organizacije.
3. Ob zavedanju, da igra trgovina ključno vlogo pri razvoju in da se je pomoč v obliki preferencialnih trgovinskih shem izkazala za koristno državam v razvoju, si pogodbenici prizadevata okrepiti medsebojna posvetovanja o takšni pomoči ob polni usklajenosti s STO.
4. Pogodbenici se medsebojno obveščata o razvoju trgovinskih in s trgovino povezanih politik, kot so kmetijska politika, politika varnosti živil, politika zdravja živali, potrošniška politika, nevarne kemične snovi in politika ravnanja z odpadki.

5. Pogodbenici spodbujata dialog in sodelovanje za razvoj trgovinskih in naložbenih odnosov, vključno z zagotavljanjem krepitve tehničnih zmogljivosti za reševanje težav na področjih iz členov 9 do 16.

ČLEN 9

Sanitarna in fitosanitarna (SPS) vprašanja

Pogodbenici razpravljata in izmenjujeta informacije o zakonodaji, certificiranju in inšpekcijskih postopkih v okviru Sporazuma STO o sanitarnih in fitosanitarnih zadevah, Mednarodne konvencije o varstvu rastlin, Mednarodnega urada za živalske kužne bolezni (OIE) ter Komisije za Codex Alimentarius.

ČLEN 10

Tehnične ovire v trgovini

Pogodbenici spodbujata uporabo mednarodnih standardov ter sodelujeta in izmenjujeta informacije o standardih, postopkih ugotavljanja skladnosti ter tehničnih predpisih, zlasti v okviru Sporazuma STO o tehničnih ovirah v trgovini (TBT).

ČLEN 11

Varstvo pravic intelektualne lastnine

Pogodbenici sodelujeta pri izboljšanju in izvajanju varstva in uporabe intelektualne lastnine na podlagi uporabe najboljših praks ter izboljšujeta širjenje znanja o tem. Takšno sodelovanje lahko vključuje izmenjavo informacij in izkušenj o vprašanjih, kot so izvajanje, spodbujanje, razširjanje, racionalizacija, upravljanje, usklajevanje, varstvo in učinkovita uporaba pravic intelektualne lastnine, preprečevanje zlorab teh pravic ter boj proti ponarejanju in piratstvu.

ČLEN 12

Olajševanje trgovine

Pogodbenici si izmenjujeta izkušnje ter proučujeta možnosti za poenostavitev uvoznih, izvoznih ter drugih carinskih postopkov, povečanje preglednosti trgovinskih predpisov ter razvoj carinskega sodelovanja, vključno s skupnimi mehanizmi upravne pomoči, prizadevata pa si tudi za usklajevanje stališč in skupnih dejavnosti v okviru mednarodnih pobud. Pogodbenici bosta namenili posebno pozornost večji varnosti mednarodne trgovine, vključno s storitvami prevoza, in zagotavljanju usklajenega pristopa med olajševanjem trgovine ter bojem proti goljufijam in nepravilnostim.

ČLEN 13

Carinsko sodelovanje

Brez poseganja v druge oblike sodelovanja, določene v tem sporazumu, obe pogodbenici izražata svoj interes, da v prihodnosti proučita možnost sklenitve protokola o carinskem sodelovanju, vključno z vzajemno pomočjo, znotraj institucionalnega okvira tega sporazuma.

ČLEN 14

Naložbe

Pogodbenici z razvojem privlačnega in stabilnega okolja za vzajemne naložbe spodbujata naložbene tokove prek stalnega dialoga, namenjenega spodbujanju razumevanja in sodelovanja pri investicijskih vprašanjih, raziskovanju upravnih mehanizmov za olajševanje investicijskih tokov ter spodbujanju stabilnega, preglednega, odprtega in nediskriminacijskega naložbenega režima.

ČLEN 15

Politika konkurence

Pogodbenici spodbujata učinkovito oblikovanje in uporabo pravil konkurence ter razširjanje informacij za krepitev preglednosti in pravne varnosti za podjetja, ki delujejo na njunih trgih.

ČLEN 16

Storitve

Pogodbenici vzpostavita stalen dialog, usmerjen zlasti v izmenjavo informacij o njunem zakonodajnem okolju, spodbujanje medsebojnega dostopa do trgov, spodbujanje dostopa do kapitalskih virov in tehnologij ter spodbujanje trgovine in storitev med obema regijama ter na trgih tretjih držav.

NASLOV V

SODELOVANJE NA DRUGIH PODROČJIH

ČLEN 17

Turizem

1. Pogodbenici lahko sodelujeta za izboljšanje izmenjave informacij in oblikovanja najboljših praks, da se zagotovi uravnotežen in trajnosten razvoj turizma v skladu z Globalnim etičnim kodeksom v turizmu Svetovne turistične organizacije in trajnostnimi načeli, ki so temelj procesa lokalne Agende 21.

2. Pogodbenici lahko razvijeta sodelovanje pri varovanju in kar največjem povečanju potenciala naravne in kulturne dediščine, zmanjševanju negativnih učinkov turizma in povečanju pozitivnega prispevka turistične dejavnosti k trajnostnemu razvoju lokalne skupnosti, med drugim z razvojem ekološkega turizma, upoštevanjem celovitosti in interesov lokalnih skupnosti ter izboljšanim usposabljanjem v turistični industriji.

ČLEN 18

Finančne storitve

Pogodbenici soglašata, da si v skladu s svojimi potrebami ter v okviru svojih programov in zakonodaje prizadevata pospeševati sodelovanje na področju finančnih storitev.

ČLEN 19

Dialog o gospodarski politiki

1. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri pospeševanju izmenjave informacij in izkušenj o svojih gospodarskih smernicah in politikah, pa tudi pri izmenjavi izkušenj o gospodarskih politikah, vključno v okviru regionalnega gospodarskega sodelovanja in integracije.

2. Pogodbenici si prizadevata poglobiti dialog med svojimi organi o gospodarskih zadevah, ki lahko, kot se pogodbenici dogovorita, vključujejo področja, kot so monetarna politika, fiskalna politika (vključno z davki), javne finance, makroekonomska stabilizacija in zunanji dolg.

3. Pogodbenici priznavata pomen izboljšanja preglednosti in izmenjave informacij za lažje izvrševanje ukrepov za preprečevanje izogibanja davkom ali davčnih utaj, znotraj svojih pravnih okvirov. Strinjata se, da bosta izboljšali sodelovanje na tem področju.

ČLEN 20

Industrijska politika ter sodelovanje malih in srednjih podjetij

1. Pogodbenici se ob upoštevanju gospodarskih politik in ciljev strinjata, da bosta pospeševali sodelovanje na vseh področjih industrijske politike, ki jih štejeta za ustrezna, zlasti zato, da bi izboljšali konkurenčnost malih in srednjih podjetij (MSP), med drugim:

- z izmenjavo informacij in izkušenj v zvezi z ustvarjanjem okvirnih pogojev za MSP za izboljšanje njihove konkurenčnosti;
- s pospeševanjem stikov med gospodarskimi subjekti, s spodbujanjem skupnih naložb in z ustanavljanjem skupnih podjetij ter informacijskih mrež, zlasti prek obstoječih horizontalnih programov Skupnosti, pri čemer bosta predvsem spodbujali prenos tehnologije in znanja med partnerji;

- z olajševanjem dostopa do virov financiranja in trgov, z zagotavljanjem informacij in s spodbujanjem inovacij, z izmenjavo dobre prakse o dostopu do virov financiranja, zlasti za mikro in mala podjetja;
  - s skupnimi raziskovalnimi projekti na izbranih industrijskih področjih ter sodelovanjem na področjih, kot so standardi in postopki ugotavljanja skladnosti ter tehnični predpisi, kakor se medsebojno dogovorita.
2. Pogodbenici omogočata in podpirata ustrezne dejavnosti, začete v zasebnem sektorju obeh strani.

ČLEN 21

Informacijska družba

Pogodbenici si ob priznavanju, da so informacijske in komunikacijske tehnologije ključni elementi sodobnega življenja in da so bistvenega pomena za gospodarski in družbeni razvoj, prizadevata za sodelovanje, to sodelovanje pa bo med drugim usmerjeno na:

- a) omogočanje celovitega dialoga o različnih vidikih informacijske družbe, zlasti v zvezi s politikami in predpisi o elektronskih komunikacijah, vključno z univerzalnimi storitvami, izdajanjem licenc in splošnimi odobritvami, zaščito zasebnosti in osebnih podatkov, ter neodvisnost in učinkovitost regulativnega organa;
- b) medsebojno povezljivost in interoperabilnost omrežij in storitev Skupnosti, Indonezije in jugovzhodne Azije;

- c) standardizacijo in širjenje novih informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
- d) spodbujanje raziskovalnega sodelovanja med Skupnostjo in Indonezijo na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij;
- e) skupne raziskovalne projekte na področju informacijskih in komunikacijskih tehnologij (IKT);
- f) varnostna vprašanja/vidike IKT.

ČLEN 22

Znanost in tehnologija

1. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali v znanosti in tehnologiji na področjih, ki so v skupnem interesu, kot so energetika, prevoz, okolje in naravni viri ter zdravje, pri čemer bosta upoštevali svoje politike.
2. Cilji takšnega sodelovanja so:
  - a) spodbujanje izmenjave informacij in znanja o znanosti in tehnologiji, zlasti o izvajanju politik in programov;
  - b) spodbujanje trajnih odnosov med znanstvenimi skupnostmi, raziskovalnimi centri, univerzami in industrijo pogodbenic;

- c) spodbujanje usposabljanja človeških virov;
- d) spodbujanje drugih oblik medsebojno dogovorjenega sodelovanja.

3. Sodelovanje lahko poteka v obliki skupnih raziskovalnih projektov in izmenjav, srečanj ter usposabljanj znanstvenikov s pomočjo mednarodnih programov mobilnosti, s čimer se zagotavlja največje možno razširjanje rezultatov raziskav.

4. Pri tem sodelovanju pogodbenici dajeta prednost udeležbi svojih visokošolskih ustanov, raziskovalnih centrov in proizvodnih sektorjev, zlasti MSP.

ČLEN 23

Energetika

Pogodbenici si bosta prizadevali za spodbujanje sodelovanja v energetske sektorju. V ta namen se pogodbenici strinjata, da bosta spodbujali vzajemno koristne stike zaradi:

- a) zagotavljanja raznovrstnosti oskrbe z energijo, s čimer se izboljša varnost oskrbe, razvoja novih in obnovljivih oblik energije ter sodelovanja pri vseh stopnjah industrijskih energetskih dejavnostih;
- b) doseganja racionalne porabe energije s prispevki na strani ponudbe in na strani povpraševanja ter krepitev sodelovanja v boju proti podnebnim spremembam, vključno z Mehanizmom čistega razvoja Kjotskega protokola;

- c) podpiranja prenosa tehnologij, namenjenih trajnostni proizvodnji in rabi energije;
- d) obravnave povezav med cenovno ugodnim dostopom do energije in trajnostnim razvojem.

ČLEN 24

Promet

1. Pogodbenici si prizadevata sodelovati na vseh ustreznih področjih prometne politike, da bi izboljšali pretok blaga in potnikov, spodbudili varnost, okrepili pomorsko in letalsko varnost in zaščito, razvoj človeških virov, okoljsko zaščito in povečali učinkovitosti svojih prometnih sistemov.
2. Te oblike sodelovanja lahko med drugim vključujejo:
  - a) izmenjavo informacij o prometnih politikah in praksah pogodbenic, predvsem v zvezi s prometom v mestih, na podeželju, po celinskih vodnih poteh in po morju, vključno z njuno logistiko ter povezljivostjo in interoperabilnostjo večmodalnih prometnih mrež, pa tudi v zvezi z upravljanjem cest, železnic, pristanišč in letališč;
  - b) morebitno uporabo evropskega globalnega satelitskega navigacijskega sistema (Galileo), s poudarkom na vprašanjih vzajemnega interesa;

- c) dialog na področju storitev letalskega prometa, ki je namenjen nadaljnjemu razvoju dvostranskih odnosov med pogodbenicama na področjih vzajemnega interesa; vključno s spremembo določenih elementov obstoječih dvostranskih sporazumov o storitvah zračnega prevoza med Indonezijo in posameznimi državami članicami, da bi te sporazume prilagodili ustreznim zakonom in predpisom pogodbenic ter proučili možnosti za nadaljnji razvoj sodelovanja na področju letalskega prometa;
- d) dialog na področju storitev pomorskega prometa, ki je usmerjen v neomejen dostop do mednarodnih pomorskih trgov in trgovine na tržni osnovi, v vzdržnost pri uvajanju klavzul o delitvi tovora, v klavzulo nacionalne obravnave in klavzulo o državah z največjimi ugodnostmi za plovila, ki jih upravljajo državljani ali podjetja druge pogodbenice, ter vprašanja, povezana s prometnimi storitvami od vrat do vrat;
- e) izvajanje standardov in predpisov o varstvu, varnosti in preprečevanju onesnaževanja, zlasti pri pomorskem in letalskem prometu, v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami.

ČLEN 25

Izobraževanje in kultura

1. Pogodbenici soglašata, da bosta pospeševali sodelovanje na področju izobraževanja in kulture, ki ustrezno spoštuje njuno raznovrstnost, da bi okrepili vzajemno razumevanje poznavanje svojih kultur.

2. Pogodbenici si prizadevata sprejeti ustrezne ukrepe za spodbujanje kulturnih izmenjav in izvajanje skupnih pobud na različnih kulturnih področjih, vključno s skupno organizacijo kulturnih dogodkov. Pogodbenici zato soglašata, da bosta še naprej podpirali dejavnosti Azijsko-evropske fundacije.
3. Pogodbenici se strinjata, da se bosta posvetovali in sodelovali v ustreznih mednarodnih forumih, kot je UNESCO, in da bosta izmenjevali poglede o kulturni raznolikosti, vključno z razvojem zadev, kot sta ratifikacija in izvajanje Konvencije UNESCO o varovanju in spodbujanju raznolikosti kulturnih izrazov.
4. Poleg tega pogodbenici namenjata pozornost ukrepom, namenjenim oblikovanju vezi med njunimi strokovnimi agencijami, da bi spodbudili izmenjavo informacij in publikacij, znanja, študentov, strokovnjakov in tehničnih virov, za spodbujanje IKT v izobraževanju in za izkoriščanje zmogljivosti, ki jih ponujajo programi Skupnosti v jugovzhodni Aziji na področju izobraževanja in kulture, pa tudi izkušenj, ki sta jih pogodbenici pridobili na teh področjih. Pogodbenici tudi soglašata, da bosta spodbujali izvajanje programa Erasmus Mundus.

ČLEN 26

Človekove pravice

1. Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali pri spodbujanju in varstvu človekovih pravic.

2. Tako sodelovanje lahko med drugim vključuje:
  - a) podporo in izvajanje indonezijskega Nacionalnega akcijskega načrta o človekovih pravicah;
  - b) spodbujanje in izobraževanje o človekovih pravicah;
  - c) krepitev institucij, povezanih s človekovimi pravicami;
3. Pogodbenici se strinjata, da bi bil dialog med njima o tej zadevi koristen.

ČLEN 27

Okolje in naravni viri

1. Pogodbenici soglašata o potrebi po trajnostni ohranitvi in upravljanju naravnih virov ter biotske raznolikosti kot osnovi za razvoj sedanjih in prihodnjih generacij.
2. Pri vseh dejavnostih, ki jih pogodbenici izvajata v skladu s tem sporazumom, je treba upoštevati zaključke Svetovnega vrha o trajnostnem razvoju ter izvajanje ustreznih večstranskih okoljskih sporazumov, ki veljajo za obe pogodbenici.
3. Pogodbenici si prizadevata za nadaljevanje sodelovanja v regionalnih programih o varstvu okolja, zlasti v zvezi:
  - a) z okoljsko ozaveščenostjo in zmogljivostmi organov pregona;

- b) z izgradnjo zmogljivosti na področju podnebnih sprememb in energetske učinkovitosti, usmerjene na raziskave in razvoj, spremljanje in analizo podnebnih sprememb in učinkov tople grede ter programe ublaževanja in prilagajanja;
  - c) z izgradnjo zmogljivosti za sodelovanje in izvajanje večstranskih okoljskih sporazumov, vključno z biotsko raznovrstnostjo, biološko varnostjo in Konvencijo o mednarodni trgovini z ogroženimi prosto živečimi živalskimi in rastlinskimi vrstami (CITES);
  - d) s spodbujanjem okoljskih tehnologij, proizvodov in storitev, vključno z izgradnjo zmogljivosti pri sistemih okoljskega upravljanja in okoljskega označevanja;
  - e) s preprečevanjem nezakonitega čezmejnega premeščanja nevarnih snovi, nevarnih odpadkov in drugih vrst odpadkov;
  - f) z nadzorom ohranjanja, onesnaževanja in degradacije obalnega in pomorskega okolja;
  - g) z lokalnim sodelovanjem pri varstvu okolja in trajnostnem razvoju;
  - h) z upravljanjem prsti in zemljišč;
  - i) z izvajanjem ukrepov za preprečevanje čezmejnega onesnaževanja s smogom.
4. Pogodbenici spodbujata obojestranski dostop do svojih programov na tem področju v skladu s posebnimi pogoji takih programov.

ČLEN 28

Gozdarstvo

1. Pogodbenici soglašata o potrebi po trajnostni ohranitvi, zaščiti in upravljanju gozdnih virov ter njihove biotske raznolikosti za blagor sedanjih in prihodnjih generacij.
2. Pogodbenici si bosta prizadevali nadaljevati sodelovanje za izboljšanje upravljanja gozdnih in naravnih požarov, boja proti nezakoniti sečnji in z njo povezane trgovine, upravljanja gozdov in spodbujanje trajnostnega upravljanja gozdov.
3. Pogodbenici razvijata programe sodelovanja, med drugim na področju:
  - a) sodelovanja v ustreznih mednarodnih, regionalnih in dvostranskih forumih o spodbujanju oblikovanja pravnih instrumentov za obravnavo nezakonite sečnje in z njo povezane trgovine;
  - b) izgradnje zmogljivosti, raziskav in razvoja;
  - c) podpore razvoju trajnostnega gozdarstva;
  - d) razvoja certificiranja gozdov.

ČLEN 29

Kmetijstvo in razvoj podeželja

Pogodbenici se strinjata glede razvoja sodelovanja na področju kmetijstva in razvoja podeželja.

Področja sodelovanja, ki jih je mogoče nadalje razviti, so med drugim:

- a) kmetijska politika ter mednarodni in kmetijski obeti na splošno;
- b) možnosti za odpravo ovir za trgovanje s pridelki, živino ter rastlinskimi in živalskimi proizvodi;
- c) razvojna politika podeželskih območij;
- d) politika kakovosti pridelkov in živine ter zaščitene geografske označbe;
- e) razvoj trga in spodbujanje mednarodnih trgovinskih odnosov;
- f) razvoj trajnostnega kmetijstva.

ČLEN 30

Pomorstvo in ribištvo

Pogodbenici na dvostranski in večstranski ravni spodbujata sodelovanje na področju pomorstva in ribištva, zlasti za spodbujanje trajnostnega in odgovornega razvoja in upravljanja pomorstva in ribištva. Področja sodelovanja lahko vključujejo:

- a) izmenjavo informacij;
- b) podporo trajnostni in odgovorni dolgoročni pomorski in ribiški politiki, vključno z ohranjanjem in upravljanjem obalnih in morskih virov;
- c) podporo prizadevanjem za preprečevanje in boj proti nezakonitim, neprijavljenim in nereguliranim ribolovnim praksam ter
- d) razvoj trga in krepitev zmogljivosti.

ČLEN 31

Zdravstvo

1. Pogodbenici soglašata, da bosta v zdravstvenem sektorju sodelovali na področjih vzajemnega interesa z namenom krepitev dejavnosti na področjih raziskav, upravljanja zdravstvenega sistema, prehrane, farmacevtskih proizvodov, preventivne medicine, glavnih nalezljivih bolezni, kot so aviarna in pandemična influenza, HIV/AIDS, SARS, in drugih nenalezljivih bolezni, kot so rak in bolezni srca, prometne poškodbe in druge zdravstvene grožnje, vključno z odvisnostjo od drog.
2. Sodelovanje poteka predvsem v obliki:
  - a) izmenjave informacij in izkušenj iz zgoraj naštetih področij;

- b) programov o epidemiologiji, decentralizaciji, financiranju zdravstva, krepitvi vpliva lokalnih skupnosti in upravljanju zdravstvenih storitev;
- c) izgradnje zmogljivosti s tehnično pomočjo in razvojem programov poklicnega usposabljanja;
- d) programov za izboljšanje zdravstvenih storitev in s podporo povezanih dejavnosti, med drugim z zmanjševanjem stopnje umrljivosti dojenčkov in porodnic.

ČLEN 32

Statistika

Pogodbenici soglašata, da bosta v skladu z obstoječimi dejavnostmi statističnega sodelovanja med Skupnostjo in ASEAN spodbujali usklajevanje statističnih metod in praks, vključno z zbiranjem in razširjanjem statističnih podatkov, in tako na skupno sprejemljivi osnovi omogočali uporabo podatkov o trgovini z blagom in storitvami, ter bolj splošno o katerem koli drugem področju v okviru tega sporazuma, ki omogoča statistično obdelavo, kot je zbiranje, analiza in razširjanje.

ČLEN 33

Varstvo osebnih podatkov

1. Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali na tem področju s skupnim ciljem izboljšanja stopnje varstva osebnih podatkov ob upoštevanju najboljših mednarodnih praks, kot so navedene v smernicah Združenih narodov za urejanje računalniških osebnih datotek (Rezolucija Generalne skupščine ZN št. 45/95 z dne 14. decembra 1990).
2. Sodelovanje pri varstvu osebnih podatkov lahko med drugim vključuje tehnično pomoč v obliki izmenjave informacij ter znanja in izkušenj ob upoštevanju zakonov in predpisov pogodbenic.

ČLEN 34

Migracije

1. Pogodbenici ponovno poudarjata pomen skupnih prizadevanj pri upravljanju migracijskih tokov med svojima ozemljema in za namene krepiteve sodelovanja, zato bosta začeli obsežen dialog o vseh z migracijami povezanimi vprašanji, vključno z nezakonitimi migracijami, tihotapljenjem in trgovanjem z ljudmi ter tudi o zaščiti tistih, ki potrebujejo mednarodno zaščito. Migracijski vidiki so vključeni v nacionalne strategije za gospodarski in družbeni razvoj obeh pogodbenic. Pogodbenici se strinjata, da bosta pri obravnavi migracijskih vprašanj spoštovali humanitarna načela.

2. Sodelovanje med pogodbenicama bi moralo biti v skladu s posebno oceno potreb, ki se izvede z medsebojnim posvetovanjem med pogodbenicama in v skladu z ustrezno veljavno zakonodajo pogodbenic. Sodelovanje bo med drugim usmerjeno v:

- a) obravnavo glavnih vzrokov migracij;
- b) razvoj in izvajanje nacionalne zakonodaje in praks v skladu z ustreznimi mednarodnimi zakoni, ki veljajo za obe pogodbenici, ter zlasti, da se zagotovi spoštovanje načela nevračanja;
- c) vprašanja vzajemnega interesa na področju vizumov, potnih listin in upravljanja nadzora meje;
- d) pravila o sprejemu, pa tudi na pravice in status sprejetih oseb, pošteno obravnavo in vključevanje tujih državljanov, ki v državi bivajo zakonito, izobraževanje in usposabljanje, ukrepe proti rasizmu in ksenofobiji;
- e) izgradnjo tehničnih in človeških zmogljivosti;
- f) oblikovanje učinkovite in preventivne politike proti nezakonitim migracijam, tihotapljenju in trgovanju z ljudmi, vključno z načini boja proti mrežam tihotapecev in trgovcev ter z načini zaščite žrtev takega trgovanja;
- g) humano in dostojanstveno vračanje oseb, ki prebivajo nezakonito, vključno s spodbujanjem njihove prostovoljne vrnitve, ter ponovni sprejem takih oseb v skladu z odstavkom 3.

3. V okviru sodelovanja za preprečevanje in nadzor nezakonitega priseljevanja in brez poseganja v potrebo po zaščiti žrtev trgovanja z ljudmi, se pogodbenici nadalje strinjata, da bosta:

- a) ugotovili istovetnost domnevno svojih državljanov in ponovno sprejeli vse svoje državljane, ki se nezakonito zadržujejo na ozemlju držav članic ali Indonezije, na zahtevo in brez nepotrebnega odlašanja ter nadaljnjih formalnosti, potem ko je bilo ugotovljeno njihovo državljanstvo;
- b) svojim ponovno sprejetim državljanom zagotovili ustrezne identifikacijske dokumente za take namene.

4. Pogodbenici se strinjata, da bosta na zahtevo s pogajanci sklenili sporazum, ki bo urejal posebne obveznosti pogodbenic glede ponovnega sprejema, vključno z obveznostjo za ponovni sprejem njunih državljanov in državljanov drugih držav. Ta sporazum bi obravnaval tudi vprašanje oseb brez državljanstva.

ČLEN 35

Boj proti organiziranemu kriminalu in korupciji

Pogodbenici soglašata, da bosta sodelovali in prispevali k boju proti organiziranemu gospodarskemu in finančnemu kriminalu in korupciji s popolnim spoštovanjem obstoječih vzajemnih mednarodnih obveznosti na tem področju, vključno z učinkovitim sodelovanjem pri izterjavi materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz korupcijskih dejanj. Ta določba pomeni bistveni element tega sporazuma.

ČLEN 36

Sodelovanje na področju boja proti prepovedanim drogam

1. Pogodbenici v okviru svojih pravnih okvirov sodelujeta z namenom zagotoviti celosten in usklajen pristop z učinkovitim delovanjem in usklajevanjem pristojnih organov, vključno z organi na področjih zdravstva, izobraževanja, organov pregona skupaj s carinskimi službami, sociale, pravosodja in notranjih zadev ter tržnih predpisov, da bi v največji možni meri zmanjšali dobavo, trgovanje in povpraševanje po prepovedanih drogah, pa tudi njihov vpliv na uživalce drog in družbo kot celoto, ter da bi dosegli bolj učinkovito preprečevanje preusmerjanja predhodnih kemičnih sestavin, ki se uporabljajo za nezakonito proizvodnjo mamil in psihotropnih snovi.
2. Pogodbenici se dogovorita o načinih sodelovanja za doseg te ciljev. Dejanja temeljijo na skupno dogovorjenih načelih v skladu z ustreznimi mednarodnimi konvencijami, s političnimi deklaracijami in s posebno deklaracijo o smernicah za zmanjševanje povpraševanja po drogah, ki jo je junija 1998 na posebnem dvajsetem zasedanju o drogah sprejela Generalna skupščina Združenih narodov.
3. Sodelovanje med pogodbenicama lahko vključuje izmenjavo mnenj o zakonodajnih okvirih in najboljših praksah, pa tudi tehnično in upravno pomoč na področjih: preprečevanja in obravnave zlorabe drog, ki obsega najrazličnejše oblike, vključno z zmanjševanjem škode, povezane z zlorabo drog; informacijskih središč in središč za spremljanje; usposabljanje osebja; preiskave v zvezi z drogami pravosodnega ter policijskega sodelovanja in preprečevanja preusmerjanja predhodnih kemičnih sestavin, ki se uporabljajo za proizvodnjo prepovedanih drog in psihotropnih snovi. Pogodbenici se lahko dogovorita, da se v sodelovanje vključijo tudi druga področja.

4. Pogodbenici lahko sodelujeta pri spodbujanju trajnostnih politik alternativnega razvoja, usmerjenih k čim večjem zmanjšanju pridelave prepovedanih drog, zlasti konoplje.

ČLEN 37

Sodelovanje na področju boja proti pranju denarja

1. Pogodbenici se strinjata, da je treba sodelovati na področju preprečevanja uporabe njihovih finančnih sistemov za pranje prihodkov iz vsakršnih kriminalnih dejavnosti, kot sta trgovanje s prepovedanimi drogami in korupcija.
2. Pogodbenici se strinjata, da bosta sodelovali na področju tehnične in upravne pomoči, namenjene razvoju in izvajanju predpisov in učinkovitemu delovanju mehanizmov za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, vključno z izterjavo materialnih ali finančnih sredstev, ki izvirajo iz kaznivih dejanj.
3. Sodelovanje omogoča izmenjavo ustreznih informacij v okviru zadevnih zakonodaj in sprejetje ustreznih standardov za boj proti pranju denarja in financiranju terorizma, primerljivih s tistimi, ki jih je sprejela Skupnost in ustrezni mednarodni organi, ki delujejo na tem področju, na primer Projektna skupina za finančno ukrepanje (FATF).

ČLEN 38

Civilna družba

1. Pogodbenici priznavata vlogo in morebiten prispevek organizirane civilne družbe, zlasti akademskih krogov, pri dialogu in procesu sodelovanja v okviru tega sporazuma ter se strinjata, da bosta spodbujali učinkovit dialog z organizirano civilno družbo in njeno učinkovito sodelovanje.
2. V skladu z demokratičnimi načeli ter zakoni in predpisi pogodbenic organizirana civilna družba:
  - a) lahko sodeluje pri procesu oblikovanja politik na nacionalni ravni;
  - b) je lahko obveščena in sodeluje pri posvetovanjih o strategijah razvoja in sodelovanja ter pri sektorskih politikah, zlasti na področjih, ki jo zadevajo, vključno z vsemi stopnjami razvojnega procesa;
  - c) pregledno upravlja vse morebitne finančne vire, ki so ji dodeljeni za podporo njenih dejavnosti;
  - d) lahko sodeluje pri izvajanju programov sodelovanja, vključno z izgradnjo zmogljivosti, na področjih, ki jo zadevajo.

ČLEN 39

Sodelovanje pri modernizaciji državne in javne uprave

Pogodbenici se na podlagi posebne ocene potreb, izvedene z medsebojnim posvetovanjem, strinjata o sodelovanju, namenjenem modernizaciji njunih javnih uprav, med drugim:

- a) z izboljšanjem organizacijske učinkovitosti;
- b) s povečanjem učinkovitosti institucij pri zagotavljanju storitev;
- c) z zagotavljanjem preglednega upravljanja javnih sredstev in odgovornosti;
- d) z izboljšanjem pravnega in institucionalnega okvira;
- e) z izgradnjo zmogljivosti na področju načrtovanja in izvajanja politik (zagotavljanje javnih storitev, sestava proračuna in njegovo izvajanje, boj proti korupciji);
- f) s krepitvijo pravosodnih sistemov;
- g) z izboljšanjem mehanizmov in agencij organov pregona.

ČLEN 40

Načini sodelovanja

1. Pogodbenici soglašata, da bosta zagotovili ustrezna sredstva, vključno s finančnimi sredstvi, če to omogočajo njuna sredstva in predpisi, da bi izpolnili cilje sodelovanja iz tega sporazuma.
2. Pogodbenici spodbujata Evropsko investicijsko banko, da nadaljuje svoje delovanje v Indoneziji v skladu s svojimi postopki in finančnimi merili ter v skladu z indonezijskimi zakoni in predpisi.

NASLOV VI

INSTITUCIONALNI OKVIR

ČLEN 41

Skupni odbor

1. Pogodbenici se strinjata, da na podlagi tega sporazuma ustanovita Skupni odbor, ki ga sestavljajo predstavniki obeh strani na najvišji možni ravni in ki bo imel nalogo:
  - a) zagotavljati pravilno delovanje in izvajanje tega sporazuma;

- b) določati prednostne naloge glede na cilje tega sporazuma;
- c) reševati razlike, ki bi izhajale iz uporabe ali razlage tega sporazuma;
- d) dajati priporočila podpisnicam tega sporazuma o spodbujanju ciljev Sporazuma in, kadar je potrebno, reševati razhajanja pri uporabi ali razlagi tega sporazuma.

2. Skupni odbor se običajno sestane najmanj vsaki dve leti, izmenično v Indoneziji in v Bruslju, na datum, ki bo določen z obojestranskim dogovorom. Po dogovoru med pogodbenicama se lahko skličejo tudi izredni sestanki Skupnega odbora. Skupnemu odboru izmenično predseduje vsaka od pogodbenic. Dnevni red sestankov Skupnega odbora se določi sporazumno.

3. Skupni odbor lahko ustanovi posebne delovne skupine, ki mu pomagajo pri izvajanju njegovih nalog. Te delovne skupine o svojih dejavnostih podrobno poročajo Skupnemu odboru na vsakem sestanku.
4. Pogodbenici se strinjata, da je naloga Skupnega odbora tudi zagotoviti ustrezno delovanje morebitnih sektorskih sporazumov ali protokolov, ki so bili ali bodo sklenjeni med Skupnostjo in Indonezijo.
5. Skupni odbor za izvajanje tega sporazuma sprejme svoj poslovnik.

NASLOV VII

KONČNE DOLOČBE

ČLEN 42

Evolutivna klavzula

1. Pogodbenici lahko s skupnim dogovorom spremenita, revidirata in razširita ta sporazum, da bi izboljšali raven sodelovanja, vključno z njegovo dopolnitvijo s sporazumi ali protokoli o določenih področjih ali dejavnostih.
2. V okviru izvajanja tega sporazuma lahko vsaka pogodbenica oblikuje predloge za razširitev obsega sodelovanja, pri čemer upošteva izkušnje, pridobljene z izvajanjem Sporazuma.

ČLEN 43

Drugi sporazumi

1. Brez poseganja v ustrezne določbe Pogodbe o ustanovitvi Evropske skupnosti niti ta sporazum niti ukrepi, sprejeti v skladu z njim, ne vplivajo na pristojnosti držav članic, da izvajajo dvostranske dejavnosti sodelovanja z Indonezijo ali da sklepajo, če je to ustrezno, nove sporazume o partnerstvu in sodelovanju z Indonezijo.
2. Ta sporazum ne vpliva na uporabo ali izvajanje obveznosti, ki jih imata pogodbenici v zvezi s tretjimi pogodbenicami.

ČLEN 44

Mehanizem za reševanje sporov

1. Pogodbenici lahko na Skupni odbor naslovita vsa razhajanja glede uporabe ali razlage tega sporazuma.
2. Skupni odbor bo ta razhajanja obravnaval v skladu s členom 41(1)(c) in (d).
3. Če katera od pogodbenic meni, da druga pogodbenica ni izpolnila katere od svojih obveznosti iz tega sporazuma, lahko ustrezno ukrepa. Preden to stori, predloži Skupnemu odboru, razen v primerih posebne nujnosti, vse ustrezne informacije, potrebne za temeljito proučitev položaja, da bi našli rešitev, sprejemljivo za pogodbenici.

4. Pogodbenici soglašata, da za namene pravilne razlage in praktične uporabe tega sporazuma izraz "primeri posebne nujnosti" v odstavku 3 pomeni primer, ko pride do bistvene kršitve Sporazuma s strani ene od pogodbenic. Bistvena kršitev je:

- (i) zavračanje izvajanja Sporazuma, ki ni sankcionirano s splošnimi pravili mednarodnega prava, ali
- (ii) kršenje bistvenih elementov Sporazuma, kot so opisani v členu 1(1), členu 3(2) in členu 35.

5. Pri izbiri ukrepov je treba dati prednost tistim, ki najmanj motijo izvajanje tega sporazuma. O teh ukrepih se takoj obvesti drugo pogodbenico in se o njih na zahtevo druge pogodbenice posvetuje Skupni odbor.

ČLEN 45

Objekti in naprave

Za lažje delovanje v okviru tega sporazuma se pogodbenici strinjata, da bosta ustrezno pooblaščenim strokovnjakom in uradnikom, vključenim v izvajanje sodelovanja, v skladu z notranjimi pravili in predpisi pogodbenic zagotovili infrastrukturo, potrebno za izvajanje njihovih nalog.

ČLEN 46

Ozemlje uporabe

Ta sporazum velja na ozemlju, za katerega velja Pogodba o ustanovitvi Evropske skupnosti pod pogoji, določenimi v Pogodbi, na eni strani in na ozemlju Indonezije na drugi strani.

ČLEN 47

Opredelitev pogodbenic

Za namene tega sporazuma "pogodbenici" pomeni Skupnost ali njene države članice ali Skupnost in njene države članice v skladu z njihovimi pooblastili na eni strani ter Republiko Indonezijo na drugi strani.

ČLEN 48

Začetek veljavnosti in trajanje

1. Ta sporazum začne veljati prvi dan naslednjega meseca, ki sledi datumu, ko zadnja pogodbenica uradno obvesti drugo, da so končani pravni postopki, potrebni v ta namen.

2. Sporazum se sklenuje za obdobje petih let. Veljavnost se samodejno podaljšuje za nadaljnja obdobja enega leta, razen če ena od pogodbenic drugo pogodbenico šest mesecev pred iztekom katerega koli nadaljnjega obdobja enega leta pisno obvesti o svoji nameri, da tega sporazuma ne podaljša.
3. Vse spremembe tega sporazuma se sprejmejo s soglasjem pogodbenic. Vse spremembe začnejo veljati potem, ko druga pogodbenica obvesti prvo, da so končani vsi potrebni uradni postopki.
4. Ta sporazum lahko pogodbenica odpove s pisnim obvestilom o odpovedi, poslanim drugi pogodbenici. Odpoved začne veljati šest mesecev po tem, ko druga pogodbenica prejeme obvestilo.

ČLEN 49

Uradno obveščanje

Uradno obvestilo se poda generalnemu sekretarju Sveta Evropske unije oziroma ministru za zunanje zadeve Republike Indonezije.

ČLEN 50

Verodostojnost besedila

Ta sporazum je sestavljen v angleškem, bolgarskem, češkem, danskem, estonskem, finskem, francoskem, grškem, italijanskem, latvijskem, litovskem, madžarskem, malteškem, nemškem, nizozemskem, poljskem, portugalskem, romunskem, slovaškem, slovenskem, španskem, švedskem in indonezijskem jeziku, pri čemer je vsako besedilo enako verodostojno.